

MORAVIAN

informační
zpravodaj

HISTORICKO-VLASTIVĚDNÁ SPOLEČNOST
SUCHDOL NAD ODROU

Číslo 19.
14.dubna 2007

Já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě,
ale bude mít světlo života.

Jan 8, 12

(Hesla Jednoty bratrské)

Zpráva o činnosti MORAVIAN Historicko-vlastivědné společnosti v Suchdole n.Odrou v r.2006

Společnost má 20 členů, v minulém roce se stal novým členem Jaroslav Jenčo. Složení výboru a správní rady zůstalo v letošním roce nezměněno: Z.Valchář, L.Kuc, D.Říčan. Správní rada: Daniel Valchář, Petr Kunz. Pro informovanost našich členů byl v r.2006 vydán zpravodaj Moravian č.16, 17, 18. Sešli jsme se k řádných schůzím šestkrát a k několika pracovním setkáním v pondělí. Organizátoři konference se sešli čtyřikrát, s našimi partnery německými a polskými jsme se setkali 10.června a 26.srpna v Pilawie Górnej. Pro knihovnu bylo získáno 6 publikací a je odebírán 1 časopis „Nové bratrské listy“. Na internetu lze najít naše webové stránky na adrese moravian.cz, zatím však jen provizorní verze, která bude přepracována.

Budování muzea vstoupilo do třetí etapy – nejnáročnější – upravit objekt stavebně jak pro novou expozici, tak i přebudovat poschodí v levnou ubytovnu, z níž by jednou mohl být byt pro správce objektu. Podařilo se opatřit dva granty: Investiční ve výši 1 200 000 Kč za spoluúčasti obce Suchdol n.Odrou, Regionu Poodří a podprogramu Podpora obnovy venkova. Největší zásluhu má vedení naší obce. Podařilo se tak zachovat jednu z posledních kravařských usedlostí v Suchdole n.O., její původní dispozici a vzhled a přitom s citem upravit podle současných požadavků. Děravá střecha dostala novou krytinu, v celém objektu je nová elektroinstalace, plynové topení, seník byl přebudován na expoziční prostory, poschodí na levnou ubytovnu se dvěma ložnicemi, kuchyní, koupelnou, jídelnou a kanceláří. Stavebně byl objekt dokončen a skolaudován.

Jinou dotací neinvestiční se podařilo získat Historicko-vlastivědné společnosti Moravian z programu Evropské unie Interreg IIIA ČR-PR z fondu mikroprojektů regionu Silesia. Žádost o grant byla podána 20.února a celková částka, která byla schválena, činí 274 000 Kč. Na naše poměry jde o poměrně vysokou částku, která je určena pro: Rozšíření muzea Moravských bratří o další expozici, ve které by mělo být představeno rozsáhlé dílo Moravanů ve světě, na IV. mezinárodní konferenci a na naučnou cestu "Via exulantis".

Nová expozice v Muzeu Moravských bratří

Naše veřejnost se již mohla seznámit v muzeu s expozicí otevřenou v r. 2001, která návštěvníkům přibližuje okolnosti rozsáhlé emigrace z Kravařska asi 550 obyvatel po r. 1724 do saského Herrnhutu-Ochranova.

Nová expozice je umístěna do hospodářské části budovy, která je současně jakýmsi skanzenem a představuje zařízení staré usedlosti hospodářským náradím, pluhy, branami, povozy, včetně

mlátičky, vyrobené suchdolskou firmou Schneider. Podařilo se zde docela citlivě včlenit dřevěné schodiště vedoucí do poschodí bývalého seníku. Vznikl zde nový prostor o 50m² pro expozici, která nese název "Do všech končin světa", představuje vývoj událostí v Herrnhutu po exilu a po obnovení jednoty bratrské r.1727. Moravané svůj život zasvětili misijnímu působení v různých částech světa. Prostor je rozdělen podle těchto geografických oblastí do témat: Všeobecný úvod k dějinám christianizace, dále o působení těchto emigrantů z Kravařska v Evropě, Africe, Asii, Severní a Jižní Americe, Grónsku a na Labradoru. Každé oddělení se člení na historii misie v této oblasti, na osobnosti z Moravy a Slezska, které tam působily a na současnost. Jde o rozsáhlou expozici o 26 panelech a 7 vitrinách, materiály shromažďujeme již delší dobu a schází se z různých částí světa, část exponátů zapůjčilo etnografické muzeum v Herrnhutu. Expozice není dokončena, její doplňování bude dlouhodobějším procesem. Byla otevřena při příležitosti letošní konference Moravian. Nedokázali jsme však odpírat návštěvníky, kteří přicházeli již během budování muzea z Kanady, Afriky, Číny, Ameriky a dalších částí Evropy přesto, že museli obcházet hromady stavebního materiálu.

Naučná cesta „Via exulantis“

Část výše zmíněného grantu je určena k vybudování cesty exulantů - naučné cesty 350 km dlouhé, po které utíkaly hloučky exulantů z našeho kraje do Saska. Cesta má název "Via exulantis" začíná v Suchdole n.O, vede na Krnov, Nysu, dále polským Slezskem přes Pilawu Górnú (bratrskou osadu Gnadenfrei), Swidnicu, Jeleniu Góru do Herrnhutu. Součástí této cesty je úvodní panel instalovaný před muzeem s textem českým, polským a německým. Stručně seznamuje s historií Moravských bratří a okolnostmi útěků. Trasu můžete absolvovat podle pokynů tříjazyčného turistického průvodce "Via exulantis", který jsme pro vás vydali. Cestu je možno podniknout automobilem, na motocyklu, bicyklu, případně pěšky. Jde o cestu popsanou podrobně v deníkovém zápisu Davida Nitschmanna Syndika z r. 1724, můžete tak poznat místa která v deníku popisuje. Je překvapující, jak úzce jsou propojeny dějiny Moravy s dějinami polského příhraničí, kolik zajímavých památek je možno zde vidět. V budoucnu bychom chtěli cestu vybavit směrovkami, dalšími panely a vydat 2. vydání turistického průvodce, který by byl rozšířen o další zajímavá místa související s touto cestou. Už nyní na této trase vznikají iniciativy, které se snaží připomenout některá památná místa, jako například kostely a hřbitovy na krnovsku, exulantská osada Gnadenfeld u Hlubčic a další.

IV. mezinárodní konference Moravian

Třetí část grantu byla určena pro uspořádání IV. mezinárodní konference MORAVIAN s hlavními tématy "275 let misie jednoty bratrské" a "David Schneider vůdčí postava potomků jednoty bratrské v Suchdole". Na letošní konferenci se sjeli zájemci o téma Moravští bratři z různých koutů Moravy, Čech, Polska a Německa ve dnech 14.-15. října. Spoluorganizátory bylo 10 institucí: Obec Suchdol n.O., Klub kultury, Okresní archiv, Muzeum Novojicka, Region Poodří, Jednota bratrská, Partnerstwo na rzecz Pilawy, Zinzendorfschloss Berthelsdorf, Archiv Brüder Unität v Herrnhutu. Svým jménem akci zaštitili: Starosta naší obce ing Ondračka, starosta města Pilawa Górná R.Lewicki, starosta města Herrnhutu R.Fischer, biskup jednoty bratrské John Kent ze Surinamu. Konference byla zahájena v sobotu 14.října ve 13 30 hod za přítomnosti místopředsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR PhDr L.Zaorálka, který v krátkém projevu vyzvedl vyjimečnost Moravských bratří a jednoty bratrské jako nejduchovnějšího a nejvýznamnějšího duchovního proudu v našich dějinách. v průběhu konference se překládalo do jazyka polského a německého. Dětský pěvecký soubor Skřivánek vystoupil s písněmi tématicky doplňujícími konferenci a dokázal hosty překvapit kvalitou a vysokou úrovní sborového zpěvu v Suchdole n.O. Zaslánými dopisy pozdravili konferenci mezi jinými potomek Davida Schneidera paní R.Herrman ze SRN, sbor jednoty bratrské z Ebersdorfu, kde David Schneider zemřel a je pohřben. V rámci konference bylo provedeno i vyhodnocení výtvarné soutěže pro žáky ZŠ "Jak znám svůj Region Kravařsko a Poodří". I.cenu obdržel Tomáš Fojtů, II. cenu získala Simona Matulová, III. cenu Nikola Hyklová a Gabriela Sehnalíková. Cenu starosty získala III třída paní učitelky Soviarové.

Hlavní referáty konference přednesli ing. J.Pleva předseda Úzké rady jednoty bratrské, který se zaměřil na výročí 275 let misie jednoty bratrské a Ondřej Srba z Rožnova p.R. o jubilantu Davidu Schneiderovi, Z.Valchář přednášku doplnil promítanými obrázky vážícími se k jeho životopisu.

Další část odpoledne byla věnována přítomným badatelům, kteří přednesli své referáty z různých oblastí dějin obnovené jednoty bratrské, nebo k jiným jubilujícím postavám Moravských bratří: Dr.Mannsbart z Mnichova: G.Schulig misionář v Jižní Karolině, H.Kyselá z Hodslavic: Daniel Schneider působící mezi Laponci, Dr.L.Kucová ze Suchdolu n.O.: Masakr na řece Mahoni, A.Kordasiewicz z Polska: Vliv Moravských bratří na rozvoj tovární výroby ve Slezsku, D.Strnadel starosta Trojanovic: Vystěhovalectví do USA, M.Pytr z Mořkova: Moravští bratři v pozemkových knihách, JUDr Spratek z Třince: Rosina Neubertová misionářka mezi indiány, P.Neústupný z Berlína: Moravané-duchovní pramen spojení Čechů a Němců, PhDr Jurok CSc z Příbora: Odkaz jednoty bratrské, M.Motel z Berlína: Novinky z Českého Rixdorfu, přečten byl i zaslaný referát Dr Rechcigla z Washingtonu o - rodu Demuthů předcích presidenta USA G.Bushe.

Krátkou přestávkou bylo zasazení stromu z Ebersdorfu v Parku Moravských bratří, které provedli starosta obce a ředitel archivu z Herrnhutu a připojili se další zahraniční hosté. Účastníci konference se poté přesunuli k Muzeu Moravských bratří, kde se odehrála po vystoupení DPS Skřivánek další důležitá část dne - otevření nové expozice "Do všech končin světa, otevření naučné cesty "Via exulantis" a otevření výstavy - veliké sbírky Biblí a starých tisků v galerii muzea. Hosté si se zájmem prohlédli i adaptované prostory hospodářské části, které jsou současně skanzenem i expozicí. Stavební práce provedla firma STAVO, částečně se podíleli i zaměstnanci obce-VPP. Po společné večeři pokračoval program panelovou diskusí, kde bylo více prostoru pro dotazy a diskusi k předneseným referátům.

V neděli pokračovala konference opět v kulturním domě bohoslužbou, kterou připravila jednota bratrská, kázáním posloužil ing. J.Pleva, písněmi doprovodila mládež z Ostravy a mládež-účastníci suchdolského workshopu. Při shromáždění byla uspořádána sbírka na misii v Mexiku, která vynesla 3.540Kč.

Následovalo oficiální zakončení konference zhodnocením právě dokončené náročné třetí etapy čtyřetapového projektu a nastíněním závěrečné etapy, která by měla propojit místa obdobně zajímavá v našem regionu. Zahraniční hosté nás seznámili s vlastními záměry v jiných částech Evropy a připojili svá pozvání. Poté jsme se vydali na dvouhodinový poznávací autobusový zájezd do Bernartic a Ženkly, míst spjatých s postavou Kristiana Davida - zakladatele Herrnhutu-Ochranova. V Ženkly jsme si prohlédli novou expozici v rodném domku Kristiana Davida, jejíž instalace byla časově směřována k naší konferenci. Společný oběd a debaty u kávy vše završily, navázaly se nové kontakty s přáteli tuzemskými i zahraničními. Všichni účastníci konference obdrželi zdarma složku s materiály a s třemi publikacemi vydanými k této příležitosti: Turistický průvodce "Via exulantis"společné dílo tří vlastivědných společností z Polska, Německa a ČR, O.Srba: "David Schneider", L.Plecháčová: "Kristian David".

Za dosaženými výsledky jsou stovky hodin práce dobrovolníků nejen ze Suchdolu, ale i jiných částí republiky i opačných částí zeměkoule, kteří bez nároků na odměnu se zapojili do náročného projektu svými mnohdy velice odbornými znalostmi: Prostudování mnoha cizojazyčných publikací, překlady z cizích jazyků, komunikace s cizinou, výjezdy do archivů, zpracovávání informací do elektronické podoby, zpracování žádosti o grant, opatření základních finančních prostředků o.s. Moravian, organizační zajištění prací, propojení návaznosti všech prací a nakonec vlastní manuální práce aranžerské, výtvarnické, práce s texty a pod. Všem těmto nejmenovaným, kteří se na akci podíleli upřímně děkujeme, děkujeme i všem, kteří pomohli sponzorsky, zakoupili si symbolickou střešní tašku. Odkaz Moravských bratří dostal novou podobu a předáváme jej obyvatelům obce a tohoto regionu i všem obdivovatelům díla Moravanů-Moravských bratří.

Studentský mezinárodní workshop 2006

Ve dnech 8. - 13. října 2006 se v Suchdole n. O. v muzeu Moravských bratří již podruhé konal pracovní workshop. Tento rok bylo náplní úklid bytového areálu, půdy a expozičních prostorů pro novou expozici "Do všech končin světa", pomoc při její instalaci.

Do muzea přijelo celkem 10 studentů z blízkého okolí, a dvě studentky z Polska. Workshopu se zúčastnili: Vít Horzinka (Kletné), Jar. Voda (Suchdol), Julie Šulganová (Suchdol), Barbora Ehlerová (Kletné), Jan Plešek (Hostašovice), Lenka Kyselá (Hodslavice), Eva Kramolišová (Hodslavice), Hana Kyselá (Hodslavice), Joanna Antosz a Agnieszka Lyźniak (Polsko-Pilawa Górna). Práce začínaly o půl deváté, svačiny a večeře si studenti připravovali sami, oběd byl zařízen ve škole. Cílem této akce bylo upevnění vztahu k dějinám, zkusit si pracovat v muzeu, budovat nové vztahy a obecně využít svých schopností při pomoci budování nové expozice.

Zahájení se konalo v úterý ráno, kdy bylo na programu seznamování se s prostředím, společné zasazení stromečků, které byly právě zaslány z Kanady, z oblasti velkých kanadských jezer, z míst, kde Moravští bratři působili v indiánské osadě Fairfield. První dny byly na programu obtížnější práce úklidové, stěhování starší expozice, broušení a natírání schodů, uklízení půdy. K večeru, byl připraven pro studenty různý program. Společně sledovali další díly pořadu Exit 316. Navštívili koncert kytaristy Rodriga Rodrigueze, který se moc líbil.

Další dny se prováděly odbornější práce při přípravě expozice, které musely být do konference hotovy. Přepisování textů, aranžování expozičních panelů. Studenti pomáhali i při konferenci, studentka Hana Kyselá se zapojila do konference vlastním odborným referátem o Danielu Schneiderovi, který se vydal mezi Laponce a Samoedy.

Můžeme zhodnotit, že není mládež jako mládež, šlo o skvělý tým, který nebylo potřeba pobízet do práce, předpokládáme, že budeme nadále spolupracovat.

Letošní rok byl v historii naší společnosti asi neplodnější ale i nejnáročnější. Samotné zpracování žádosti a zdokladování všech výdajů bylo tolik náročné, že nás zcela zaměstnalo, takže jsme neměli dost síly abychom mohli tak rozsáhlou práci lépe zpropagovat a představit veřejnosti.

Naše dlouhodobé projekty nadále zůstávají:

- 1) Muzeum Moravských bratří, čtyř etapový projekt (podle 6. verze)
- 2) Park Moravských bratří (podle projektu arch. Kallusové)
- 3) Cesta Suchdol-Pilawa-Herrnhut (společný projekt česko-německo-polský)
- 4) Studium MB (především organizování konferencí, na kterých dochází k prezentaci nových poznatků)
- 5) Malé projekty Moravian (cca 10 menších záměrů)

Zpracoval D.Říčan pro potřebu výroční schůze Moravian

Pokud byste měli v úmyslu pomoci s propagací aktivit Moravian v tiskovinách, můžeme vám zde uveřejněné články zaslat v elektronické podobě.

Naše internetová stránka: moravian.cz

Vydává občanské sdružení MORAVIAN, historicko-vlastivědná společnost se sídlem v Suchdole nad Odrou. IČO: 66741611. Bank. spojení: ČSOB, Nový Jičín; č. ú.: 194 991 606 /0300
Pro vnitřní potřebu. Připravil Daniel Říčan.
Bez jazykové úpravy. Náklad: 30 výtisků. Počet stran: 4.
Kontakty: Daniel Říčan. Čs. armády 276, 742 01 Suchdol nad Odrou. ☎ 556 736 855. E-mail: [daniel.rican\(zavlnáč\)quick.cz](mailto:daniel.rican(zavlnáč)quick.cz).